

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

واحد ایک بد اگر تیر
 بار دوست بولی جا ایہیہ
 اگر ماویہ پو پ سایہ ہی جانوں
 لکھتے تھو کا مار گئے جان
 کالا او جلا سیف
 تانا تانا تن است و بود
 سارق وز چور ہی جان
 قحط کال و پا ہی مرے
 شب آج رات جو ہی
 کیا بماند گی تھو کہ ہی
 بشین ماور پشیر ہی مانی

اللہ اللہ اللہ

خالق باری سہ جن مار
 رسول پیغمبر جان ہیہ
 اسم اللہ خدا کا نانون
 راہ طریق سبیل ہی جان
 سنس ہی سیر خورشید
 نیلا پلا زرد کیو
 عورت نیر و نور ہل آن
 مرد منس زن ہی استری
 دوش کالہ رات جو گئی
 شکت ہی ہی شکت
 پورا اور آوری سب

بسم اللہ الرحمن الرحیم

<p>گوازاع کلاغ سپیدان خاک و بول جو با و اورانی</p>	<p>صغوه سردیچه مولا جان آتش آگ آب سی بان</p>
<p>بجز دیگر</p>	
<p>هندوی آند شادی و سرد گوشت پیرا چرم پیرا چرم روغن آمل گوی و دوغ کرم جامه کپورتا شاد و کوبه هندوی کمانده اکبا و جان چیلیم بی در گوش کن گفتمارن کوه در بند و بی بهار آمد تقین آبیت مانی خشت و گلن بجان ناب کز کان است کز اسی و لوان اسب میران بندوی گوی اچلا و سوزن و ریش بهندی سوتی تاگ بوگدان چولهه و کند و کوشیا</p>	<p>مشک و کافور است کسوتی اسب گهورا فیل مانی سیر شیر خرات آده دوده و دوی زرد بود سونا سیم جلیل نظر خمر و شبر و خصصام است تیغ خال بیل باشد غلیو از و زغن ارض و هر قی فارسی باشد زمین کاهه بزم گداس کانی جانی دیگ مانندی کفچه و دوی نخل سنگ باهر جانی بزرگن و تها موشن چو باگره بی مار ناگ جالی غزال چاکی آسما</p>
<p>بجز دیگر</p>	
<p>مقرض کترنی که بود ستره چوریا</p>	<p>جاروب سوننی زک سبت لورا</p>

کوه در بند و بی بهار آمد تقین
 آبیت مانی خشت و گلن بجان
 ناب کز کان است کز اسی و لوان
 اسب میران بندوی گوی اچلا و
 سوزن و ریش بهندی سوتی تاگ
 بوگدان چولهه و کند و کوشیا

کوه در بند و بی بهار آمد تقین
 آبیت مانی خشت و گلن بجان
 ناب کز کان است کز اسی و لوان
 اسب میران بندوی گوی اچلا و
 سوزن و ریش بهندی سوتی تاگ
 بوگدان چولهه و کند و کوشیا

ران و فخر که جاگمه بود نازل اول
 امید آس باشد تو میدی زیر اس
 زیاده شراب راوق و صهبامی
 رایت لوامی نیزه بود پیرست اول
 طاوس جو را باشد در لاج تیسرا
 و همیم و نواج و افسر در هندوی کشت
 گیمان و سر کتبی سنا و گرتیان
 شبگیر طیل شب تویدان تارین
 جاوروان جیوتن و کالبد گیس
 دل سی میا و خاطر و اندیشه حتما
 ام الکتاب فاکمه الحجه جاگونا نو

زبان خطایی

بحر دیگر

استخوان باثر باشد و توانه با و لا
 چرخ و فلک سپهر بود آسمان کاس
 کر حره زان خوری تو کنی کارنگ
 لب آب ندی حوض و کمره است نال
 خوب و نکو بهلا و بد و ترست می برا
 زاع بریده پر را تو جان کاک گشت
 در هندوی تو سر چینی سبب است این
 فامند و قند و شکر و گوز جان سر بس
 عادت جو خوبی از ج بد آن حضرت
 همان ضیف را تو بدانی که با منسا
 ام القری تو مکه بدین قریه و به گانو

این کتاب در بیان حقایق و معانی است و در هر باب از حقایق و معانی بیان شده است و در هر باب از حقایق و معانی بیان شده است

جزا کر گشت کردم چو راسنول
 دشمن پیری کوس و مامه باران
 طعم سواد و طعام خورش جو کهنی گمانا
 سیندر جهانی پستان جوجی مناک
 شب کززه در هندوی ام جوری تاب

سگ هی گنما سی مچالی قلم کول
 عشق مجت عاشق تر جانی نهمه
 عالم دانا بند و می لوی جو کهنی سنانا
 ظاهر سیدار کجست و می طلهر ک
 در دسرا مدسری پرانگ سی تاب

<p>چون در بندوی مری پرسی کوه پر نیان چاکر سیوک بنده چرا قول بودول تیشه بسولا تبر کو لهار آغدر در و دریا بحر سهندر گنهی جاگلی تیار جزوت چو نری عدس مسور برگ نیان ریش محاسن و نری کهری و ده است آج امر و زبدان دمار تو کوی کال</p>	<p>پامه کا حکم با نجه گیار جاگلی نیان دوده کا جلی سیرده سخن قیمت مول مس هی تانبار و نین کاسه آمین غار متعاک چو گز پا کهری کنوان جا گندم کهریون تخم چنا شالی هی بان ابرو و نون سبکت مو جین این خدر ساره بندوی اول جو کهری کالی</p>
--	---

بگردید

<p>ترب مولی دار سولی جاگلی نیان نرم نیولانیش دگره اورنگ سخت شوی و شوهر بندوی هی ش پور هی دیوان دود و دخان پچانی</p>	<p>تخت و اس دانستی جاگو نانون سیر و نیل گرم تانا چره سخت غله افشان چهاج هی افشان پچور و پاگنی سر پش چینی جاسته</p>
--	---

بگردید

<p>ولی نیوله بدان چون بسند انداز</p>	<p>تو بنده و ننه بدان حت قطن در سوز</p>
--------------------------------------	---

بگردید

<p>حرف عشقین فصحی نرا و سبک ماکیان را نیز مینخوان کو کهری</p>	<p>سوسل است سروف باوان کهری فارسی و زبان بندوی کهری</p>
--	--

<p>بیز سحران دیک در تازی زبان حجه کونتها کام اناری در دوار مکج گرو انرش کشتا اکمه دیکه نیز جز بر صیبه جانی همه بحار هم قلم هم خامه لیکن لیکن هم صدف سپی سمندر آغشی</p>	<p>کوگر اینخوان خروس صبح خون قصر کوشک حصن در تازی حصار کذب شیرین است پیشا جا کدیکه رفت ازین حرب حکین شور گدار کا غد و قرطاس کا غذار یکدگی در مر و اید موتی جاب نئے</p>
---	---

بیز سحران
 کوشک حصن
 کذب شیرین
 رفت ازین حرب
 کا غد و قرطاس
 در مر و اید موتی

بجز دیگر

<p>خواهی لا دو خواسته آلد چشم و غضب در بندوی کل کل کلند جو کبھی سته</p>	<p>تور سترگان و سبکد دنگ گناه جو کبھی دوس سرگین گو بر فند هی پیوری</p>
---	--

بجز دیگر

<p>کھولی پہلائی جوانی تنایا درخت و شجر در رارو کبھی کبھی بزرگ و کلان را بڑا جان مانو چو خور و و خطیر هم در ترس بد دوست با کبھی و کبھی پوه جد و او امیر است تاسے</p>	<p>بزرگی بر اسی و پیری پوریا لسان و زبان فارسی جیبید دروغ و در کذب تم جو کبھی جانو سندی زبان خانہ بہت گهری نسا و هم آرزو جا و سکتے بجز است و یا قبیل است باقی</p>
--	--

بزرگی بر اسی
 لسان و زبان
 دروغ و در کذب
 سندی زبان
 نسا و هم آرزو
 بجز است و یا قبیل

گد و خر نوزده بر دو معروف میدان
ور و بار در پلیر را باره حبانو
گره محقق باشد بستازی و لیکن
نهار و دیگر تو هم روز است جانو
کثیر و فراوان و بسیار افزون
سمن در ری آگین چو کیرا
نمک بلخ می نون شیرین میباشد
در باب باشد جو اتم است ماز
ذباب و گس ماگهی پیشه ماچهر

خار است گکری و کبریا سخنان
شتر او نشت گهورا فرس امانو
بهندی بود و گانه شتر تو از من
بندی زبان دیوس در این پها نوا
بسی نیست کسی سبسی جانو تو ن
چو بعد است دور و چو نزدیک شرا
بندی زبان بد مزه است سبها
سنان بجال بر کتوان است با کبر
بود رنگ با لو و سنگریزه کانکر

بگردید

بیا آه نشین میوه روح با
بسا پیش کشش گنج بخش جا که
گدو خلق درین نمکه سخن بول

ببین و یکده بده وی نخور کما
بزن مار بدر بهار نشه را که
شکم است نظر در بشمه و بل و مول

بگردید

بسیر است کیمیت سبها
بزرگ تو شکر کن و خط اندر ز بند
خراب است و بران نواجره امچوا

بود با و با و و و گراگ آذر
بندوی بود سیکه و در کار بند
تو معمور آبا و شها میسدا

بجو دیگر

چاند بشارت کا تازی بلن
رات اند بشارت تو نیکو تر بدین

آہست این دلیل ماہ آسمان
شب و خور در تازی بیان

بجو دیگر

قرض وام و دین در بندگی با

دادین و بیاد او و یا فعل کار

بجو دیگر

حق زین جانید کم جو
نگاہی آمد پیش تو کردم بیان
نیز گوید آتشک اور ابدان
بند و مخلوق را میدان روی
نشر گشتش بوم ابو بوی باس
خوک صفدع معیتش کی شک بان
نیر سرمان داشت هر مانده سلو ام جان
ان تین اینده بنی بی جوی کج
نیر سرمان داشت هر مانده سلو ام جان

آفت و آسیب سیای و نلا
شانہ و نشاط است در بندگی با
گرم شب تاب است کیر چمانان
نلان بتازی خیر و وفی چند روی
سپس ہشد می بندر لیدان
بادین راوشش بندہ بخوان
سگ سفیدی شاد و لال جو دیگر
صبح و ظهر و شبین عصر کرامت
سیرا گمانا گور کا نامہ سردار

بجو دیگر

بہندگی بود گدہا کہ بار بر است

حمار اگر ترا پرستیست خیر است

بجز دیگر

<p>انگشتری انگوشی بسیار بدین گویند نام ریشته در بندوی چین دوک است نام تکیه کور دلم بیان سیوه بندوی تو بدان نام جاگری سیدان عتوره باشد چون بی چرا آن کو پیام و نامه برد قاصد یک</p>	<p>بزرگوش که باشد آمو بود برین بشنو تو نام حرفه چهاره پرین بجک بدان تو بونی پانصد گاردان آینه آرسی که در دروی بگری سندان علان آهن یک چینشی است نام مورچ سو نام گنگ</p>
--	--

حکایت
بزرگوش که باشد آمو بود برین
بشنو تو نام حرفه چهاره پرین
بجک بدان تو بونی پانصد گاردان
آینه آرسی که در دروی بگری
سندان علان آهن یک
چینشی است نام مورچ سو نام گنگ

بجز دیگر

<p>هم خفته بدان که سوتیاست</p>	<p>بیدار بدان که جاگت است</p>
--------------------------------	-------------------------------

بجز دیگر

<p>چون تیر سقف باشد در بندوی گری</p>	<p>میدان سبزه که او سبزه بدان</p>
--------------------------------------	-----------------------------------

بجز دیگر

<p>چوزیرک سیانا و ناوان اول و کر نارطل خور بندوی بخوان چو گرگ است بهر پا و گرگ است گیند</p>	<p>بزرگ است هم سنگ زاله اول تو اخروش جز خراسان بدان بزرگ است نام سنگ است چنگا</p>
---	---

بجز دیگر

<p>انسان شمار مانس میدان تو دوست</p>	<p>دیگر علاوه گری هم در بسمان</p>
--------------------------------------	-----------------------------------

بگردیدگر	
گر به خیطل جو کہتی سبیلے کار ہی کالج خواستن مانگنا	فضل کلید جو تالاسکے شرم لاج پوشیدن ڈہا کنا
بگردیدگر	
اوپت پارس سے خور آمد رائی بزبان فارسی سے حردل اورا تو دیر چند رخ بخوانی قاضی سپہر در سعادت خیا گر آسمان دلارام	کیوان ز حل سینچر آمد میرنج بزبان ہندوی متکل بدہ ہی عطار اگر تو بدستے برچیس شتری برتسیت شد شکر ہندی ز سرور انام
بگردیدگر	
مزج فلفل گردرا گویت در باز ہم قر فلفل کوننگ را گری بخوان دیکھہ را تو فارسی میدان انگور جہانسی ای بریت تو یعنی بر سر	ہندوی بیل بوہ فلفل دراز جوڑ بو یا جانیفل بیشک بدان ہندوی گویند خسر مارا کھور ز سجیل است سندی آمد سو شہر
بگردیدگر	
برگر او کھلو باج ہی دان قبر باشد گور غلطان لیتا	بچار مریض دکمباجان اندھا تا بنیا و مینا دیکھنا

مستطبر

بگردیدگر کیوان گویند در زبان پنجابی و در سندھ لوگوں کو ہم ایسے کہتے ہیں

بجر دیگر

سکان وزره بکیر است و گانشی	هم خنده و قهقهه است با سنی
----------------------------	----------------------------

ذره گز زمین تر از وزن تول	دم نفس و فرجیده دلو دول
---------------------------	-------------------------

مشرق جو کهون پورب کاناون	مغرب در سندی وی کجاون
ای جنوب و کمن کا اور	هم شمال او تر کا چور

هم فر از و پس آکا چا سنی	هم عقب با جین نقین سنی
--------------------------	------------------------

عقرب بتا زنی چو کوزم برج فلک	بشم نوسروس و فرشته ناک
------------------------------	------------------------

هم نمونه بانگی اشکل قباس	عطر خوشبوی و شمیم بوی بس
--------------------------	--------------------------

بلده شهر آید نگر کو چه گلگ	خار کا تاپهول گل غنچه کلی
عاقبت انجم آخر کام سی	هم سیالہ نام سانو جام سنی
راست و جیب هم مین او سار	هندوی تو داپنا با بان کجار

بجر دیگر

کبار است پشانی و هم حسین	چو اقبال و دولت بود کچھن
کبدان مرد و ملک پو کلی امن چین	در عین هم چشم هم دیده من

<p>فوس گمان است در سهرم حضرت و هم فتح نام جیت ہی سحر برقان است کانوری از زین هندوی سیری مدخل کو مرغ آبی ضمیمه شریا هر نور جتا ہی بلنگ نوز نه بند خرس کچه کوه گیدو شغال ماه آد سوم بشه جنگل است</p>	<p>رینج خوشویش بود در دیر رسم و امن شینو ازین است ہی فارسی سمرغ و عقاب است ندر بیل آید غنای جریه را گنجد ان شب چراغ و کواختر کوهن برن آجونی آسوی کسی غزال میشن بیدی قوج میشد با هم ماه آد سوم بشه جنگل است</p>
--	---

<p>بیا ه اسباب طرب مدام دارد</p>	<p>بیا ه اسباب طرب مدام دارد</p>	<p>بیا ه اسباب طرب مدام دارد</p>
---	---	---

<p>هم آسج و اخت است تارا هم سویرج گهن کسوف منجان</p>	<p>محبوب و حبیب ہی بسیار ہی چند گهن خسوف میدان</p>
---	---

<p>ساعت گهری پیری ماس شهر آد ماه مندوی ماس</p>	<p>ساعت گهری پیری ماس شهر آد ماه مندوی ماس</p>
---	---

<p>پای رینج چور کندی بی جمال بازو بند سحالی کنی جو سرایه سگار گوهر لولو امونی کنی مونگاسی مرجان</p>	<p>بست رینج کندی بی جمال گوهر لولو امونی کنی مونگاسی مرجان</p>
---	---

<p>را اندوه ز حال را بودی بدان ب ن ت ف ن ب</p>	<p>چرخه رفته غمگین را پاک کردان ب ن ت ف ن ب</p>
<p>ب ن ت ف ن ب</p>	<p>ب ن ت ف ن ب</p>
<p>هم کلاه نام امنی مانندی ب ن ت ف ن ب جان رسیدن بهندی کاتنان ب ن ت ف ن ب چوب دسته موصل است خوشه ب ن ت ف ن ب</p>	<p>تیر سحر نام پونی جانندی ب ن ت ف ن ب دوک کلاه سوت باشد ریمان ب ن ت ف ن ب موسل است معروف باون کبلی ب ن ت ف ن ب</p>
<p>دانه کینزک کبلی چو چینی ب ن ت ف ن ب وام جال خولان چو چینی ب ن ت ف ن ب</p>	<p>ب ن ت ف ن ب</p>
<p>حاصل کبلی باج شرح ب ن ت ف ن ب تخن سرود ترخم راگ ب ن ت ف ن ب</p>	<p>شدم حیا در بند می لاج ب ن ت ف ن ب طالع نخت جو کبلی بهاک ب ن ت ف ن ب</p>
<p>طفل کودک خرد بالا موند را ب ن ت ف ن ب بیتضه زینان بندوی دان ب ن ت ف ن ب</p>	<p>ب ن ت ف ن ب</p>
<p>حشک ایما سبب اشارت ب ن ت ف ن ب انگشتک چنگی چیان ب ن ت ف ن ب خمیازه سکنه انگزانی ب ن ت ف ن ب محک کسوتی جان عیار ب ن ت ف ن ب انت بات بی خشم کلام ب ن ت ف ن ب گدایه کبار می خندد شاه ب ن ت ف ن ب</p>	<p>مژده نوید خورشید اشارت ب ن ت ف ن ب بشتک بندوی تالی جان ب ن ت ف ن ب مکملک چنگی فازه جمانی ب ن ت ف ن ب عظمت چیان این ذکر ب ن ت ف ن ب آخرا سجام می نیند تمام ب ن ت ف ن ب مولو یصاحب سرن پناه ب ن ت ف ن ب</p>

